

MEDIE
FORLIG
'22-'25

Danske
Dramatikere

INDFØR *KULTUR*BIDRAG FORNY FILMFORPLIGTELSEN STØT *DANMARKS* RADIO

Diskussionen om, hvad vi kulturpolitisk kan gøre for at sikre dansk indhold på film og tv i fremtiden, er i gang forud for det medieforlig, der sætter de mediepolitiske rammer for de næste år.

I denne folder præsenterer vi Danske Dramatikeres mediepolitiske holdninger, dels synspunkter fra nogle af hovedforfatterne bag de seneste års store seriesucceser og partiernes medie- og kulturordførere.

GENOPFIND
PUBLIC
SERVICE

”Det kommende medieforlig handler om at genopfinde public service. Både som det fundament, der holder vores film- og tv-branche idérig og attraktiv og som det dobbelte blik, der sætter vores historiefortællere i stand til at fortælle historier med et dansk udgangspunkt for danske seere, men med verden som muligt publikum.”

NIKOLAJ SCHERFIG
Manuskriptforfatter og formand
for Danske Dramatikere

”Vi mangler, at DR, DRs bestyrelse og DR’s politiske bagland husker sig selv på, at der var bred enighed om at bevare DR Drama, da spareøksen faldt. Og at DR Drama har behov for en vis autonomi, en kunstnerisk ledelse og en ordentlig økonomi, hvis det igen skal blive en attraktiv arbejdsplads for de bedste forfattere, instruktører, skuespillere, producere, fotografer, klippere og runnere.”

MAJA JUL LARSEN
Manuskriptforfatter

”Det er vigtigt, at vi får styrket fx DR’s fiktion. Der bør satses på intern og ekstern produktion af DR-fiktion med vægt på volumen og den kvalitet, som DR historisk har stået for.”

SØREN SVEISTRUP
Manuskriptforfatter

”DR Dramas seriemirakel blev ikke skabt ved et tilfælde, men gennem en målrettet modernisering af skrive- og produktionsmetoder, en stribe banebrydende principper om respekt for den kreative vision og for tid til research og idé-udvikling, samt en særlig risikovillighed i valget af de dramatiske emner.

JEPPE GJERVIG GRAM
Manuskriptforfatter

”DR kan næppe konkurrere på pengepungen med Netflix, Disney+ og HBO, men man kan politisk sikre, at DR fortsat bliver i stand til at give serieskaberne det, de efterspørger. Måske skal man også huske, at streamingtjenesterne ikke har samme grad af engagement i at få formidlet Danmark og Danmarks historie som et Danmarks Radio, der selv er en del af den historie.”

METTE HEENO
Manuskriptforfatter

NIKOLAJ
SCHERFIG

Manuskriptforfatter
og formand for
Danske Dramatikere

DE NYE udenlandske streamingtjenester er ved at forandre mediebilledet i Danmark. Derfor er det vigtigt, at streamingtjenesterne er med til at styrke dansk public service og ikke bare dræner det for talent.

Derfor støtter vi op om et nyt kulturbidrag fra streamingtjenesternes side som skal gå til danske public service-produktioner.

Det er vigtigt at styrke dansk public service generelt, samt styrke en vigtig public service aktør som DR i denne nye virkelighed. Også fordi DR set fra Danske Dramatikere side mildest talt har svært ved at finde ud af, hvilke ben de skal stå på i disse nye streamingtider. Især indenfor fiktionsområdet, som er vores fokus, og hvor det ser ud til, at DR nærmest har givet op eller stærkt neddroset. Det blev for alvor tydeligt med fyringen af dramachefen i 2021 og kuldsejlingen af den store historiske satsning, "Leonora".

At de serier, der kommer her i 2022 - som Borgen IV og Riget III - delvist er finansieret af streamingtjenesterne, siger også noget om, at det er nye tider for DR.

Et ønskescenarie fra vores side er, at der bliver skruet op for volumen med fokus på den særlige kvalitet, som DR Drama

historisk har stået for, som et vigtigt og nødvendigt bidrag til public service.

Dansk drama er i verdensklasse. Fortællinger, som vi troede kun ville interessere en dansk seerskare giver genlyd i lande tusinder af kilometer væk. Sådan er den nye medievirkelighed også. Indhold, der spejler os som befolkning, kan andre befolkninger også spejle sig i – selvom de måske ikke ser de samme ting.

Som Maja Jul Larsen, Søren Sveistrup, Mette Heeno og Jeppe Gjervig Gram bl.a. gør opmærksom på over de følgende sider, skyldes DR's succes med serier nogle særlige strukturer bygget op omkring tillid, respekt og ordentlige vilkår. Det er public service, der har gjort os synlige på verdensplan.

Det kommende medieforlig handler om at genopfinde public service. Både som det fundament, der holder vores film- og tv-branche idérig og attraktiv og som det dobbelte blik, der sætter vores historiefortællere i stand til at fortælle historier med et dansk udgangspunkt for danske seere, men med verden som muligt publikum.

At sikre dét er en politisk opgave.

MEDIEVERDENEN er i opbrud. Det betyder nye finansieringsmodeller, nye medievaner, nye rettighedsbilleder og nye produktionsmetoder.

At fastholde en produktion af dansk indhold i højeste kvalitet kræver omstilling og omtanke både i mediebranchen og i det politiske lag.

Igennem årene har vi fået skabt et enormt effektivt økosystem i dansk film og tv, som har muliggjort en smidig, bæredygtig og effektiv produktion af originalt indhold i et af verdens bedste film- og tv-produktionsmiljøer.

Det skal vi tage med os ind i den nye streamingvirkelighed, så det danske kvalitetsindhold fortsat har et bæredygtigt fundament - og så vi sikrer den fremtidige finansiering af nyt og originalt dansk indhold.

Dansk film skal have et boost med tilførsel af 25% af det beløb, kulturbidraget tilfører, og dansk seriefiktion, som stadig er i rivende udvikling, skal tilføres de øvrige 75%. På den måde får streamingtjenesterne mulighed for at være med til at opdatere dansk film og tv's økosystem til nye tider som aktive og engagerede parter.

KULTUR BIDRAG

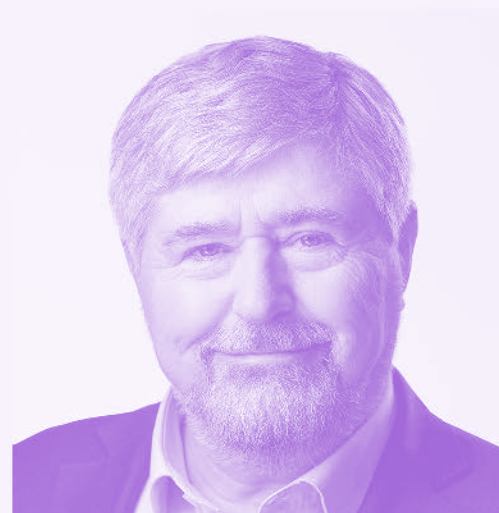
- Dansk film skal have et *boost* med tilførsel af 25% af det beløb, kulturbidraget tilfører, og dansk seriefiktion, som stadig er i rivende udvikling, skal tilføres de øvrige 75%.

- Vi ser gerne et kulturbidrag fra streamingtjenesterne på 10% - ikke som en investeringsforpligtelse, men penge, der skal betales ind til produktionen af dansk indhold. Vi ser også gerne, at pengene bruges på dels fiktionsfilm og seriefiktion, dokumentar og til uddannelse af film og tv-medarbejdere.

- Det er vigtigt, at kulturbidraget holdes i et lukket kredsløb – alle der bidrager, skal kunne søge, men midlerne skal ikke blandes sammen med den skattefinansierede public service-pulje.

- I udgangspunktet ønsker vi ikke flere penge til DR, men deres omkostninger skal kompenseres for pris- og lønudviklingen. Vi er skeptiske omkring øget udlægning af produktioner, DR's egenproduktioner skal bevares. Produktioner skal i højere grad tilrådighedsstilles af DR.”

SØREN SØNDERGAARD (EL)

- Ved at indføre en streamingafgift, der løber ind i de eksisterende støttesystemer, får vi mulighed for at stille krav til indholdet. Vi foreslår, at pengene fra kulturbidraget fordeles mellem public service-puljen og filmstøttesystemet.”

ZENIA STAMPE (R)

SELVFØLGELIG ER DET PUBLIC SERVICE
også at engagere sig i spillefilm,
dokumentarfilm og den tilhørende
talentudvikling.

Og efter et par år med markante
ændringer af de eksisterende
økonomiske kredsløb for dansk film
- bl.a. som konsekvens af lukkede
biografer - har filmen brug for en
hjælpende hånd.

Statsstøttede danske film har historisk
kunnet opnå bred distribution via de
store tv-kanaler, hvilket både sikrer
mangfoldighed, diversitet og ikke mindst
adgang til film af høj kunstnerisk kvalitet
til de seere, der ikke er stampublikum i
landets nichebiografer.

Ønsker vi at bevare fundamentet for
demokratisk samtale, skal vi også støtte
den demokratiske infrastruktur, som
allerede er etableret. Udbredelse er *også*
public service.

Danske Dramatikere støtter op om
at DR og TV 2's forpligtelse til at støtte
dansk film til gengæld for visningsret
reableres i et nyt medieforlig.

FILM FORPLIGT ELSE

- Danske Dramatikere
støtter op om at DR og TV 2's
forpligtelse til at støtte dansk
film til gengæld for visningsret
reableres i et nyt medieforlig.

DANMARKS RADIO og deres fiktionsafdeling er et særligt fokusområde for os i Danske Dramatikere. DR har svært ved at holde en fast kurs i disse streamingtider, og især fiktionsområdet er hårdt ramt af turbulente forløb og skiftende ledelser, der bl.a. har betydet et farvel til de nationssamlende søndagsserier, som har været DR's fyrtårne. Der skal politisk velvilje til at få DR til at fokusere på det, der for alvor har trukket seerne til de internationale streamingtjenester, nemlig fiktionsindhold af højeste kvalitet. Det ved vi, at DR kan levere.

Vi ønsker, at Danmarks Radio skal forblive stærkt, modigt og idérigt som egenproducerende fiktionsenhed. Det kræver en saltvandsindsprøjtning særligt efter et år, hvor DR ikke har haft stærke, store serier på sendefladen - en genre, der alt andet lige (sammen med TV 2-serierne) repræsenterer en dybere forståelse af en dansk virkelighed, end hvad der er på streamingtjenesterne.

Vi står bag ønsket om en professionel bestyrelse til Danmarks Radio - særligt i en tid, hvor et DR med fokus på gode arbejdsvilkår og kreativ frihed kan løfte både kvalitet og vilkår i branchen generelt.

DANMARKS RADIO

- Danske Dramatikere ønsker,
at Danmarks Radio skal forbli-
ve stærkt, modigt og idérigt som
egenproducerende fiktionsenhed.

METTE HEENO

*(Lærkevej, Bedre skilt end aldrig,
Sneengle, Carmen Curlers (2022))*

- Jeg tror der er serier, som næsten kun kan blive realiseret på Danmarks Radio. For tiden er jeg i gang med en tv-serie på DR om et kapitel i nyere danmarkshistorie, og det at kunne trække på DR's arkiv og få dygtige researchere stillet til rådighed er noget af det, som er enestående for netop DR. De har et gigantisk arkiv af historisk materiale, både på radio og tv-fronten og så er det et hus, hvor mange medarbejdere har arbejdet i årtier, så der er viden og ekspertise overalt. Jeg er personligt ikke så vild med at researche, men det er der heldigvis masser af folk, der er herude. Jeg har fået min egen historiker og researcher, som kan hjælpe mig med alt det jeg ikke selv er knivskarp til. Det har jeg ikke prøvet før!

Det er første gang, jeg er tilknyttet DR efter at have været serieskaber i en årrække, og det er min oplevelse, at DR godt kan forstå, at man som ikke helt grøn hovedforfatter har brug for en anden form for sparring, end hvis man kommer som ny og uerfaren. En anden ting er, at de på DR godt ved, at det tager tid at skrive fiktion og det kræver tillid til forfatterne, hvis det skal blive godt.

I en streamingvirkelighed er det oftest de to faktorer, der bliver trængt – tiden til ekstra gennemskrivninger og den kunstneriske frihed. DR kan næppe konkurrere på pengepungen med Netflix, Disney+ og HBO, men man kan politisk sikre, at DR fortsat bliver i stand til at give serieskaberne det, de efterspørger.

Måske skal man også huske, at streamingtjenesterne ikke har samme grad af engagement i at få formidlet Danmark og Danmarks historie som et Danmarks Radio, der selv er en del af den historie.

MAJA JUL LARSEN

*(Ulven kommer, Arvingerne,
Bedrag, Borgen)*

For os forfattere er det et særligt benspænd og privilegium at arbejde indenfor rammerne af public service. Det er ikke nok at underholde eller at grave i egen navle, man skal også tale til samfundet og samtiden.

I en stadig mere polariseret verden, har vi brug for det, der samler os. Vi har brug for fiktion, der kan stille spørgsmål og nuancere, fiktion der tager os med ind i gråzonerne og lader os mærke de store moralske dilemmaer indefra.

De danske serier, der er nået længst ud i verden, er netop de serier, der graver sig længst ind i vores samfunds kerne. Og DR's serier sælger rigtig godt i udlandet. Det er både god forretning og så absolut med til at brande Danmark, danske værdier og dansk kultur.

Jeg har arbejdet fast som manuskriptforfatter på DR. På den ene søndagsserie efter den anden siden tredje sæson af Borgen og på den tid har jeg kunnet mærke, hvordan bæltet stille og roligt er strammet til på flere parametre. Budgettet er løbende skåret ned samtidig med at konkurrencen fra streamingtjenesterne er øget. Det er derfor blevet sværere for DR at tiltrække og fastholde talent.

Det er en helt utrolig trist udvikling og vi, der har været med, ser med vantro på, at barnet bliver skyllet ud med badevandet. Det er en slags trøst, at NRK og SVT står klar til at gribe barnet. De har begge skruet gevaldigt op for deres ambitioner og budgetter på dramafronten – med eksplicit inspiration fra det forgangne DR Drama. Og nu er især Norge ved at overtage stafetten med fornyende og banebrydende serier, der sætter Norge på verdenskortet. Det er dejligt at Skandinavien som helhed rykker, men der er absolut ingen grund til, at Danmark skal melde sig ud af kampen.

Vi har erfaringerne, talentet og evnerne til at holde fanen højt. Men vi mangler, at DR, DRs bestyrelse og DR's politiske bagland husker sig selv på, at der var bred enighed om at bevare DR Drama, da spareøksen faldt. Og at DR Drama har behov for en vis autonomi, en kunstnerisk ledelse og en ordentlig økonomi, hvis det igen skal blive en attraktiv arbejdsplads for de bedste forfattere, instruktører, skuespillere, producere, fotografer, klippere og runnere.

Foto: Katrine Rohrberg

- Det er min erfaring, at streamingtjenesterne gerne vil have fiktion på dansk og med dansk indhold, og det samarbejde skal vi selvfølgelig holde dem fast på også i fremtiden. Tv-serier som fx "Squid Game," "Casa De Papel" eller "Kastanjemanden" har bevist, at de sagtens kan begå sig på den globale streamingsscene, sandsynligvis netop fordi produktionerne er regionale og særegne.

Men det er også vigtigt, at vi får styrket fx DR's fiktion. Der bør sættes på intern og ekstern produktion af DR-fiktion med vægt på volumen og den kvalitet, som DR historisk har stået for.

Et stærkt funderet DR Drama vil generelt gavne branchen og bidrage til den helt nødvendige uddannelse af flere kompetente forfattere, instruktører, producere og andre hold-funktioner, som vi lige nu står og mangler, hvis vi skal levere den fiktion og kvalitet, der rent faktisk efterspørges i DK.

SØREN SVEISTRUP

("Nikolaj og Julie", "Forbrydelsen",
"Kastanjemanden")

JEPPE GJERVIG GRAM

*(Bedrag, Borgen,
Sommer)*

”Forbrydelsen,” ”Borgen,” ”Broen” og serierne, der fulgte i deres kølvand, har skabt et kulturkendskab til Danmark i udlandet, som det er svært at finde paralleller til i nyere dansk historie.

’Hygge’ var nær ved at blive årets nye ord i Oxford Dictionary i 2016, sweaterne fra ”Forbrydelsen” og indretningen fra ”Borgen” skabte mode, og folk i England siger ’goddag’ og ’tak’, når de hører, man er dansk.

New York Times, The New Yorker, The Guardian, CNN og BBC har fortalt om det danske seriemirakel, og så har vi ikke engang nævnt priserne endnu – Baftaer, Emmyer, Peabodys etc.

Det kan være fristende at tage det utænkelige for givet, når det umulige først er sket. Men sandheden er, at absolut ingen kunne have forudset alt dette for 15 år siden. Vi er et lille land, et forsvindende lille sprogområde. Serierne fra DR brød mod al forventning det altdominerende engelsksprogede seriemonopol.

DR Dramas seriemirakel blev ikke skabt ved et tilfælde, men gennem en målrettet modernisering af skrive- og produktionsmetoder, en stribe banebrydende principper om respekt for den kreative vision og for tid til research og idé-udvikling, samt en særlig risikovillighed i valget af de dramatiske emner.

Succesen har åbnet hidtil usete muligheder for den danske film- og seriebranche. DR’s succeser blev den platform, de andre danske serier kunne stå på i udlandet. Udenlandske medieselskaber og streamingtjenester involverer sig i dansk serieproduktion. Og stort set alle serier skabt her i landet, trækker på den arbejdsmetode, DR Drama udviklede. Allervigtigst er det, at vi i Danmark kan opleve moderne fortællinger på vores eget modersmål og ikke skal nøjes med de amerikan-

ske, som utallige andre lande på vores størrelse.

Men succesen har skabt nye udfordringer: De principper, som kickstartede det danske serie-eventyr, er under pres.

Statsfinansierede DR Drama kæmper for at holde balancen i seriemarkedets ekspanderende Klondyke. Afdelingen er pt. uden dramachef og står tilmed overfor markante omstruktureringer i ledelsesstrukturen. De senere år har budt på stadig mere bekymrende huller i pipelinen, samt en risikabel nedprioritering af netop de lange søndagsserier.

Ingen af de andre spillere er forpligtede til at forsøge at tackle danskernes liv og samfund i seriefiktion, og få af dem nærer den samme respekt for grundigt udviklingsarbejde og de kreatives vision, som er nødvendig for at sikre den høje kvalitet fremover.

Der er behov for initiativer, som garanterer, at vi i Danmark kan blive ved med at levere serier på det niveau, vi er blevet kendt for – i DR Drama-regi og udenfor. Den unikke situation, som er beskrevet ovenfor, kan fordampe på kort tid i det overophedede seriemarked, hvis vi tager den for givet og ikke forstår de elementer, der skabte den i første omgang. Såfremt vi fortsat skal være at finde blandt verdens mest indflydelsesrige serie-nationer fremover, må man fra mediepolitisk hold se på mulighederne for at støtte op om respekten for den markante vision, risikovillighed i branchen og de kreatives rettigheder.

- Det vigtigste emne for SF i det kommende medieforlig bliver børnene. Børn og unge opererer i dag i et kæmpe medieunivers, som rummer enormt mange tilbud, der har svingende kvalitet. Derfor er det vigtigt, at vi i det nye medieforlig får skabt nogle rammer, der sikrer, at børn og unge bliver mødt af et bredt udvalg af indhold med en høj kvalitet.

Det er SF's ambition, at selvom vi har et mediebillede, der indeholder mange nye aktører og ændrede forbrugsmønstre, så skal vi fastholde fællesskabet om medieoplevelser og historiefortællinger. De nye store streamingtjenester udgør en stor andel af det danske streamingmarked, og derfor skal der også bidrages til dansk indhold. Det er SF's holdning, at den del af det danske marked, som streamingtjenesterne har, skal modsvares af et bidrag til originalt dansk indhold.

Vi kan ikke have en situation, hvor alt indhold som vi møder, bliver globalt indhold, som det kan være svært at spejle sig i. Fx er der stor forskel på det danske gymnasium og den amerikanske high school, og den genkendelighed skal vi kunne give de unge.

Derfor vil vi sikre, at der forsat bliver lavet målrettet originalt dansk indhold. Det er vigtigt, at vi stiller krav til streamingtjenesterne om at leve op til kriterierne for at producere originalt dansk indhold.

Samtidig skal vi styrke dansk public service. Vores public service-medier spiller en helt afgørende rolle i at levere ikke-kommercielt og økonomisk uafhængigt indhold, således at også nicheindhold, det anderledes og mere dybdeborende indhold har en plads på mediehylden.

CHARLOTTE BROMAN MØLBÆK (SF)

"Vi vil sikre, at der forsat bliver lavet målrettet originalt dansk indhold. Det er vigtigt, at vi stiller krav til streamingtjenesterne om at leve op til kriterierne for at producere originalt dansk indhold."

- Produktion af dansk film er vigtigt, og det skal prioriteres. DR skal igen forpligtes til at engagere sig i produktion af et vist antal film årligt. Forpligtelsen bør ske på baggrund af en standardkontrakt, som man kender fra tidligere, forhandlet af Producentforeningen, Filminstituttet, og tv-kanalen. Der skal i øvrigt ske opretholdelse af DR's forpligtelser til udsendelse af dansk dramatik.

Udenlandske aktører i form af streamingtjenester har givet danskerne flere valgmuligheder. Det er positivt. Men Danmark er samtidig et lille land og et lille sprogområde. Derfor er det vigtigt, at vi har medier, der kan producere indhold af høj kvalitet, som kan oplyse og informere danskerne om vores samfund og om verden.

Vi er en lille nation, og vi skal passe på de traditioner og værdier, der har formet os som folk. Vores fælles kulturelle fundament spiller en vigtig rolle. For hvis unge mennesker skal kunne finde vej i en globaliseret verden og et endnu mere komplekst mediebillede, så kræver det, at de har et fundament at stå fast på. Vi skal prioritere midler til public service og dansksproget indhold ud fra en erkendelse af, at ikke alt kan produceres på markedsvilkår. Vores fælles kulturelle fundament spiller en vigtig rolle, og derfor er dansksproget indhold vigtigt at prioritere.

BIRGITTE BERGMAN (K)

"Produktion af dansk film er vigtigt, og det skal prioriteres. DR skal igen forpligtes til at engagere sig i produktion af et vist antal film årligt."

- Hvis Danmarks Radio skal kunne klare sig i et medielandskab med store, internationale streamingtjenester som spillere, skal der først og fremmest skabes ro om økonomien. Der skal ikke være usikkerhed om eventuelle besparelser på DR, for det er vigtigt for os, at DR fortsat styrkes som producent af indhold af høj kvalitet på det digitale område.

Vi må erkende, at seerne har taget streamingtjenesternes platforme til sig, i særlig grad de yngre seere. Samarbejder mellem en public service-station som DR og en streamingtjeneste kan hjælpe til med at sprede godt dansk indhold der, hvor seerne er. Jeg ser det som positivt, at DR allierer sig med streamingtjenester – fx Netflix – i produktionen af de nye store fiktionssatsninger som Borgen IV og Riget III, begge eksempler på originalt dansk indhold.

DR er i dansk kontekst et fyrtårn, og derfor er det afgørende, at DR sætter standarden for ordentlig løn og gode arbejdsvilkår og på det overordnede plan er en attraktiv arbejdsplads. At der har været uro omkring fiktionsafdelingen ser jeg som forbigående og jeg har stor tiltro til, at DR selv får bragt ro på det område igen. Vejen er ikke politisk detailstyring.

Streamingtjenesterne tager mange ressourcer ud af det danske produktionsapparat og derfor er det rimeligt at pålægge dem en afgift, som skal gå specifikt til produktionen af dansk indhold. For det er det originale danske indhold, der bidrager til den fælles, offentlige samtale. Og skulle jeg sætte ord på min ambition for et vellykket medieforlig er det netop det: styrkelse af demokratiet gennem styrkelse af den fælles samtale og styrkelse af den dannelse, man får som borger ved at have nem adgang til dansk indhold af høj kvalitet, hvad enten det er nyheder eller fiktionsindhold.

KASPER SAND KJÆR (S)

”DR er i dansk kontekst et fyrtårn, og derfor er det afgørende, at DR sætter standarden for ordentlig løn og gode arbejdsvilkår og på det overordnede plan er en attraktiv arbejdsplads.”

UDGIVET AF DANSKE DRAMATIKERE 2022

Danske Dramatikere
Linnésgade 25, 2
1361 København K
+ 45 33454035
www.dramatiker.dk
admin@dramatiker.dk

Danske
Dramatikere